

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Fkf.254/2022/9. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2022. év november hó 3. napján tartott tárgyaláson kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberrablás büntette és más bűncselekmények miatt terhelt1 és társai ellen indított büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2022. május 4. napján kihirdetett 4.Fk.42/2021/100. számú ítéletét megváltoztatja.

terhelt1 I. rendű, terhelt2 II. rendű és terhelt3 III. rendű vádlottak emberi szabadság elleni bűncselekményét társtettesként elkövetett emberrablás büntettének [Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontja, (3) bekezdés b) pontja] minősíti.

terhelt1 I. rendű vádlott büntetését 10 (tíz) év fegyház végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre és 10 (tíz) év közügyektől eltiltásra;

terhelt2 II. rendű vádlott büntetését 6 (hat) év fegyház végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre és 6 (hat) év közügyektől eltiltásra;

terhelt3 III. rendű vádlott büntetését 3 (három) év 6 (hat) hónap szabadságvesztésre és 4 (négy) év közügyektől eltiltásra súlyosítja.

terhelt1 I. rendű vádlott tekintetében a szabadságvesztésbe beszámítja a 2022. május hó 5. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

terhelt1 I. rendű vádlott az elsőfokú eljárásban felmerült további 15.300 (tizenötezer-háromszáz) forint bűnügyi költséget is köteles viselni.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet mindhárom vádlott tekintetében helybenhagyja.

terhelt2 II. rendű vádlott személyazonosító okmányának száma: okmányszám1

terhelt3 III. rendű vádlott tartózkodási helye helyesen: Cím14. szám.

Kötelezi a terhelt1 I. rendű vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült 32.232,- (harminckettőezer-kettőszázharminckettő) Ft, terhelt2 II. rendű vádlottat 26.400,- (huszonhatezer-négyszáz) Ft, valamint terhelt3 III. rendű vádlottat 26.400,- (huszonhatezer-négyszáz) Ft büntügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

[1] A Budapest Környéki Törvényszék, mint a fiatalok bírósága a 2022. év május hó 4. napján kihirdetett 4.Fkf.42/2021/100. számú ítéletében terhelt1 I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntetében [Btk. 194. § (1) bekezdés és a (2) bekezdés c) és f) pontjai], testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés], valamint folytatólagosan elkövetett kényszerítés hatósági eljárásban büntetének kísérletében [Btk. 278. § (1) és (2) bekezdés], amiért őt – a testi sértés büntetében mint különös visszaesőt, halmazati büntetésül - 7 év, börtönben végrehajtandó, szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható, egyben megszüntette egy korábbi végrehajtandó szabadságvesztés kapcsán engedélyezett feltételes szabadságot is.

[2] terhelt2 II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntetében [Btk. 194. § (1) bekezdés és a (2) bekezdés c) és f) pontjai] és bűnsegédként elkövetett testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés], amiért őt - halmazati büntetésül - 4 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az elsőfokú bíróság akként rendelkezett, hogy terhelt2 II. r. vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[3] terhelt3 III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntetében [Btk. 194. § (1) bekezdés és a (2) bekezdés c) és f) pontjai] és bűnsegédként elkövetett testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés], amiért őt - halmazati büntetésül - 2 év 6 hónap fiatalok börtönében végrehajtandó szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az elsőfokú bíróság akként rendelkezett, hogy terhelt3 III. r. vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés

kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A törvényszék rendelkezett az eljárás során lefoglalt tárgyak sorsáról akként, hogy azok lefoglalását megszüntette és tulajdonosainak kiadta, az értéktelenek megsemmisítését rendelte el, míg másokat az iratok mellékleteként rendelt kezelni. A törvényszék a bűnösnek kimondott vádlottakat részben egyetemlegesen, részben pedig felmerülésük arányában külön-külön kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

[4] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlottak terhére téves minősítés, valamint a büntetések súlyosítása érdekében, terhelt² II. r. és terhelt³ III. r. vádlottak felmentésük céljából, míg az I-III. r. vádlottak védői elsődlegesen a vádlottak felmentése, másodsorban a kiszabott büntetések enyhítése végett jelentettek be fellebbezést. Az ügydöntő határozat kihirdetését követően, de még az iratok másodfokú elbírálásra történő felterjesztése előtt az elfogatóparancs útján kézre került terhelt¹ I. r. vádlott elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.499/2022/7. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal fenntartotta. Kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta csakúgy, mint a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket. A törvényszék által megállapított tényállás megalapozott, mentes a hibáktól és hiányosságoktól, ekként irányadó a másodfokú eljárásban. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is eleget tett, számot adott arról a gondolatmenetről, amelynek során a bizonyítékok mérlegelésének eredményeként következtetést vont a vádlottak bűnösségére. A törvényszék bizonyíték-értékelési tevékenysége logikus és észszerű, iratellenes megállapítást nem tartalmaz, így mérlegelő tevékenysége a törvényi előírásoknak megfelelt. Az elsőfokú bíróság számot adott arról is, hogy a további bizonyítási indítványokat miért utasította el. A vádlottak felmentésére csak eltérő tényállás megállapítása mellett lenne lehetőség, erre azonban azért nem kerülhet sor, mert a törvényszék határozata megalapozott. Az ügyészi álláspont szerint az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényállásból a törvényszék okszerűen vont következtetést mindhárom vádlott bűnösségére, azonban a bűncselekmények minősítése több ponton helyesbítésre szorul.

[6] A fellebbviteli főügyészség az átiratában – egyetértve az elsőfokú ügyész fellebbezésében kifejtettekkel – arra mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróság tévesen minősítette a vádlottak emberi szabadság elleni bűncselekményét emberrablás büntette helyett személyi szabadság megsértése büntettének. Hangsúlyozta, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az egyébként helyesen megállapított tényállás alapján arra a következtetésre jutott, hogy a célcselekmény megvalósulásához szükséges cselekvőség – nevezetesen a sértett szabadon bocsátásának követelés teljesítésétől való függővé tétele – hiányában a vádlottak cselekménye az emberrablás törvényi tényállását nem merítette ki, ennél fogva a vádlottak magatartása a személyi szabadság megsértése büntette minősített esetének felel meg. E tekintetben a fellebbviteli főügyészség annak a jogi álláspontjának adott hangot, hogy a vádlottak szándékára a végrehajtott cselekményekből és az általuk tett kijelentésekből lehet megalapozott következtetést levonni. Felhívta a figyelmet, hogy az elsőfokú bíróság által a bizonyítékok alapján egyébként helyesen megállapított és ennél fogva a másodfokú eljárásban is irányadó történeti tényállás szerint a sértettet terhelt¹ I. r. vádlott akarta számonkérni a tekintetben, hogy ki lopta el a szerszámaikat és ebbéli szándékáról vádlott társai is tudtak. Ennek érdekében kényszerítették őt a gépkocsiba, fenyegették azzal, hogy amennyiben nem válaszol a kérdésekre, akkor „megdöglük”. Később az I. r. vádlott lakóházában tovább

bántalmazták és fenyegették, illetve azt is közölték vele, hogy meg fog halni, ha nem mond igazat. A bűncselekmény tényállási elemei vonatkozásában ezek a kijelentések, követelések tényállásszerűek voltak, azt kívánták kikényszeríteni, hogy a követelés címzettje valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön. Az emberrablás büntette tekintetében pedig bármely követelés alkalmas a bűncselekmény megállapítására. Hivatkozott arra is a fellebbviteli főügyészség, hogy a törvényszék figyelmen kívül hagyta, hogy az irányadó gyakorlat szerint a szabadon bocsátás követelés teljesítésétől függővé tétele akár ráutaló magatartással is megtörténhet, amennyiben az a sértett számára egyértelmű jelentéstartalmat hordoz. Ebből következően nem szükséges, hogy a sértett irányában konkrét, verbális fenyegetés hangozzon el, hanem az is elegendő, ha a sértett a konkrét körülmények alapján tisztában van azzal, hogy a követelés teljesítése nélkül nem nyerheti vissza személyi szabadságát. Az elsőfokú bíróság tényállása tartalmazza mindezeket az elemeket, hiszen a vádlottak sértetthez intézett követelése az volt, közölje, hogy ki lopta el terhelt I. r. vádlott szerszámain, és amennyiben nem mond igazat, meghal. sértett sértett számára ilyen körülmények között egyértelmű volt, hogy amennyiben a vádlottak követelésének nem tesz eleget, nem engedik el, akár meg is halhat, míg ellenkező esetben életben marad és végső soron szabadulhat a vádlottak fogságából. A fellebbviteli főügyészség átirata a cselekmény minősítésével összefüggésben felhívta az EBH.2007. évi 1595. szám alatt közzétett határozat III. pontjában írtakat, amelynek értelmében az emberrablás bünteténél a sértett folyamatos bántalmazása, életveszélyes megfenyegetése és megalázása megalapozza a különösen súlyos hátrány szerinti minősítő körülmény megállapítását. A vádlottak tevőlegességét figyelembe véve a bűncselekményt mindhárom vádlott társtettesként követte el. Összefoglalóan tehát azt indítványozta a fellebbviteli főügyészség, hogy a vádlottak bűnösségét a másodfokú bíróság a Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő különösen súlyos hátrányt okozó emberrablás büntetében állapítsa meg, amelyet a vádlottak társtettesként valósítottak meg.

[7] Szorgalmazta továbbá a vádhatóság azt is, hogy az ítéltábla mindhárom vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 219. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő személyes adattal visszaélés vétségében is, amelyet terhelt2 II. r. vádlott tettesként, míg terhelt1 I. r. és terhelt3 III. r. vádlott bűnsegédként követett el. Ezen indítványának indokaként arra hivatkozott a fellebbviteli főügyészségi átirat, hogy mind a vádirat, mind pedig az elsőfokú bíróság ítélete is tartalmazza azt a ténymegállapítást, amely szerint a sértett sérelmére elkövetett bűncselekményről terhelt2 II. r. vádlott a telefonjával videofelvételt is készített. E cselekményt az elsőfokú bíróság jogilag nem értékelte, jóllehet az önálló, az eljárás tárgyát képező egyéb bűncselekményekkel valóságos halmazatot képez. Az ügyészi átirat idézte az információs önrendelkezési jogról és az információk szabadságáról szóló 2011. évi CXII. törvény ide vonatkozó rendelkezéseit és arra a következtetésre jutott, hogy a bűncselekményt is elkövették a vádlottak, mert a törvény immár nem kíván meg az elkövetéshez speciális alanyt, elkövető bárki lehet, a videofelvétel készítése pedig már önmagában is adatkezelésnek minősül. Az ügyészi álláspont szerint a szükségszerű tényállási elemként megfogalmazott jelentős érdeksérelem is megvalósult, mert sértett sértettnek nemcsak a személyi szabadságának megfosztását és az azzal járó kíméletlen bántalmazást kellett eltűrnie, hanem azt is, hogy az elkövetők megörökítik a cselekmény közben. Ez pedig olyan mértékű, a felsorolt bűncselekményekhez szükségszerűen társuló mértéken túlmenő megalázása volt a sértettnek, ami neki jelentős érdeksérelmet okozott.

[8] A büntetés kiszabása körében a fellebbviteli főügyészség arra az álláspontra helyezkedett, hogy a törvényszék mind a súlyosító, mind az enyhítő körülményeket kellően

egyéniesítve hiánytalanul feltárta és számba vette. Az indítványozott minősítés változásokra tekintettel szorgalmazta, hogy a másodfokú bíróság a súlyosító körülmények közül mellőzze a személyi szabadság megsértésének többszörös minősülésére vonatkozó megállapítást. Ugyanakkor indítványozta, hogy Oláh Sándor terhelt² keresztnéve II. és terhelt³ III. r. vádlottak esetében is súlyosító körülményként vegye számba az ítéltábla a többszörös halmazatot. Mindezek alapján a súlyosabb minősítésre és a bűnösségi kör bővülésére figyelemmel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlottakkal szembeni fő-és mellékbüntetések tartamát lényegesen súlyosítsa.

[9] terhelt¹ I. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában annak az álláspontjának adott hangot, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás nem helytálló, mert az nagyrészt a sértett által elmondottakra alapított, továbbá a vádirati cselekményekre az I. r. vádlott vonatkozásában semmilyen más közvetlen bizonyíték nem áll rendelkezésre, ugyanakkor a sértetti vallomás számos helyen önellentmondásos, amely ellentmondásokat nem oldott fel a törvényszék. Nehezményezte a védő, hogy a Budapest Környéki Törvényszék érdemi indokolás nélkül mellőzte az I. r. vádlott vallomását és nem adott számot arról, hogy azt miért nem fogadta el. A sértetti vallomások tekintetében megjegyezte, hogy sértett mindig egyre színesebben és részletesebben adta elő a történeteket, vallomásaiban – a védői álláspont szerint – nagyon sok az életszerűtlen elem, amelyeket meg sem próbált leellenőrizni az elsőfokú bíróság. Ezzel szemben az I. r. vádlott vallomása mindvégig következetes volt, a sértett állításait nem támasztotta alá semmi, ezért a védő terhelt¹ I. r. vádlott felmentésére tett indítványt.

[10] terhelt² II. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában az helyezte előtérbe, hogy a törvényszék nem fordított megfelelő figyelmet a vádlottak egymáshoz fűződő viszonyára, nem értékelte terhelt¹ I. r. vádlott erőszakos természetét, amely terhelt² II. r. vádlott mozgásterét meghatározta, mert mindenben az I. r. vádlott vezető-irányító tevékenységének megfelelően járt el, vádlott társa kívánságát, illetve utasítását teljesítette. Idézett a pszichológus és elmeorvos szakértői véleményekből és azt hangsúlyozta, hogy a II. r. vádlott nem számított arra, hogy jelenlétével ilyen súlyos bűncselekmény részesévé válhat, hiszen eredetileg az I. r. vádlott vélt vagy valós sérelmének körülményeit szerette volna tisztázni. A fentiekre tekintettel a II. r. vádlott felmentését indítványozta, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt, amelyet azzal indokolt, hogy a törvényszék nem a valóságos súlyának megfelelően értékelte a jelentős időmúlást. Nyomatékosabban kérte értékelni, hogy a vádlott két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, ezért a kiszabott büntetés jelentős mértékű enyhítését szorgalmazta.

[11] terhelt³ III. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában elsősorban azt emelte ki, hogy az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, mert bár az eredményből – a sértett sérüléseiből, a sérülések jellegéből – megállapítható, hogy a sértettet bántalmazták, de az kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a bántalmazásban terhelt³ III. r. vádlott is részt vett. Az I. r. vádlott védőjéhez hasonlóan arra hivatkozott, hogy a törvényszék kizárólag a sértett vallomására alapítottan rögzítette a tényállást, ezenfelül az ügyben nem áll rendelkezésre semmilyen más objektív bizonyíték. Rámutatott, hogy sértett emlékei a III. r. vádlott tevőlegességével kapcsolatban az idő előrehaladtával egyre pontosabbak lettek, amely tény már önmagában is kétségeket ébreszt a sértett szavahihetőségét illetően. A sértett vallomásainak önellentmondásosságára, valamint a sértett és más tanúk nyilatkozatai között feszülő ellentétekre hívta fel a másodfokú bíróság figyelmét. Ezzel szemben hangsúlyozta, hogy a III. r. vádlott az eljárás során mindvégig következetesen tagadta a terhére rótt

bűncselekmények elkövetését, a bűncselekmény időpontjára több családtagja is alibit igazolt számára. Mindezek alapján a védő terhelt3 III. r. vádlott felmentését indítványozta bizonyítottság hiányában. Másodlagos indítványában a kiszabott büntetés enyhítését kérte, amelyet a III. r. vádlott családfenntartó szerepével és részesi magatartásával indokolt.

[12] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezések elintézésére nyilvános ülést tűzött ki a Be. 599. § (1) bekezdésében írtak alapján, azonban a fellebbviteli főügyészség írásbeli indítványában foglaltakra tekintettel a Be. 600. § (1) bekezdés d) pontja alapján tárgyalásra tért át, mert bizonyítást folytatott le. Ennek keretében felolvasással az eljárás anyagává tette a nyomozati iratok I. kötetének 147. oldalán fellelhető feljegyzést, illetve a 157. oldalán található hivatalos feljegyzést. E közokiratoknak a tartalma szerint a bűncselekmény elkövetése után a nyomozó hatóság lefoglalta a vádlottak telefonját és a készülékek tartalmát megvizsgálta abból a szempontból, hogy azokon található-e bármilyen felvétel, amely sértett sértett bántalmazásáról készült. Az iratokból megállapítható volt, hogy a vizsgálatok negatív eredménnyel zárultak, mert sem terhelt1 I. r. vádlott, sem terhelt2 II. r. vádlott készülékéből nem nyertek ki olyan adatot, amely arra vonatkozott, hogy a sértett bántalmazását rögzítették is. E bizonyításnak arra a körülményre figyelemmel volt jelentősége, hogy a már részletezettek szerint az ügyészi fellebbezés és a fellebbviteli főügyészség átirata is azt szorgalmazta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által rögzített tényállásban foglaltak szerint állapítsa meg mindhárom vádlott bűnösségét a Btk. 219. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő személyes adattal visszaélés vétségében is, amelyet terhelt2 II. r. vádlott tettesként, terhelt1 I. r. és terhelt3 III. r. vádlottak bűnsegédként valósítottak meg.

[13] Az ítéltábla másodfokú tárgyalásán a fenti bizonyításon túlmenően terhelt1 I. r. vádlott további bizonyítási indítványt terjesztett elő, amelyben indítványozta, hogy az ítéltábla hallgassa meg tanúként az élettársát zártan kezelt tanút, akivel a vádbeli események idején élt együtt annak házában és aki az indítvány szerint arra vonatkozóan rendelkezett információval, hogy terhelt1 I. r. vádlott nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.

[14] Az ítéltábla az I. r. vádlott bizonyítási indítványát elutasította azzal az indokkal, hogy már az elsőfokú bíróság is megkísérelte a tanú meghallgatására, azonban ez először azért nem járt eredménnyel, mert zártan kezelt tanú az elsőfokú bíróság szabályszerű idézése ellenére nem jelent meg a tárgyaláson, később pedig a törvényszéknek címzett írásbeli nyilatkozatában a hozzátartozói minőségére tekintettel kifejezetten megtagadta a tanúvallomás tételét. A bizonyítási indítvány elutasítása indoka tehát ez az élettársi kapcsolat; a tanút terhelt1 csupán az elsőfokú tárgyaláson jelölte meg, annak ellenére, hogy állítása szerint zártan kezelt tanú mentő tanúként jöhetett volna szóba. Végül pedig azért sincs jelentősége a bizonyítási indítványnak, mert a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok – köztük kiemelten a sértett vallomása – olyan adatokat szolgáltatottak, amelyeket a helyszínen jelen nem lévő I. r. vádlott élettársa tanúvallomásában nem cáfolhat.

[15] A lefolytatott bizonyítást követően a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség tárgyaláson eljáró képviselője lényegében a részletes írásbeli indítványában kifejtetteket tartotta fenn. Ezt azzal egészítette ki, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét magas színvonalon teljesítette, megalapozott tényállást állapított meg, azonban abból téves jogi következtetést vont le. Hangsúlyozta, hogy a vádlottak felmentésére csak eltérő tényállás alapján lenne lehetőség, azonban a bizonyítékok törvényileg tilalmazott felülmérlegelése folytán ez nem vezethet eredményre. A bűncselekmények minősítését illetően ismételten hangsúlyozta, hogy

az emberi szabadság elleni bűncselekmény helyes minősítése a különösen súlyos hátrányt okozó emberrablás büntette. Aláhúzta, hogy az elsőfokú bíróság alapvetően tévedett amikor azt állapította meg, hogy nincs célcselekmény, vagyis az a magatartási mozzanat, hogy követelés teljesítésétől tették függővé a sértett szabadon bocsátását. Kiemelte, hogy ráutaló magatartással is megvalósulhat az emberrablás, azaz, ha olyan helyzetet teremtenek az elkövetők a sértett számára, amelyből neki is egyértelmű, hogy a helyzetéből csak akkor szabadulhat, ha a vádlottak követeléseinek megfelelően cselekszik.

[16] A személyes adattal visszaélés vétségével kapcsolatban – a másodfokú átiratában kifejtetettakat fenntartva, de azon túlmenően – felhívott két Fővárosi Ítéltáblai döntést (2.Fkf.123/2022/19; 6.Bf.206/2022.), amelyekkel azt példázta, hogy ezekben az esetekben a másodfokú bíróság ugyancsak megállapította a szóban forgó bűncselekményt. Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét változtassa meg, a vádlottak emberi szabadság elleni bűncselekményét minősítse emberrablás büntettének, továbbá mondja ki bűnösségüket személyes adattal visszaélés vétségében is. A bűnösségi kör bővülésére, illetve a súlyosabb jogi minősítésre figyelemmel a kiszabott büntetések súlyosítását indítványozta mindhárom vádlott tekintetében.

[17] terhelt1 I. r. vádlott védője a perbeszédében az írásbeli fellebbezésében foglaltakkal egyezően nyilatkozott. Kiemelte, hogy mindössze a sértett vallomása szolgál terhelő bizonyítékkal a vádlottakra, azonban abban számos ellentmondás van. A személyes adattal visszaélés tekintetében arra hívta fel a figyelmet, hogy a felvételt nem találta meg a nyomozó hatóság és arról azt sem tudni, hogy ha történt is olyan az haszonszerzés céljából vagy pedig jelentős érdeksérelmet okozva történt-e. A védői álláspont szerint a haszonszerzési célzat fel sem merülhet, a jelentős érdeksérelmet illetően pedig annak a meggyőződésének adott hangot, hogy az emberi szabadság elleni bűncselekmény mellett a felvétel elkészítése már önmagában sem okozhatott jelentős érdeksérelmet a sértettnek.

[18] terhelt2 II. r. vádlott védője szintén az írásban előterjesztett fellebbezésében foglaltakat tartotta fenn. elsődlegesen a II. r. vádlott felmentését, másodlagosan a vele szemben kiszabott büntetés enyhítését kérte az ítéltáblától.

[19] terhelt3 III. r. vádlott védője az írásbeli fellebbezésében foglaltakat tartotta fenn és a vádlott felmentését, másodlagosan pedig a kiszabott büntetés enyhítését szorgalmazta.

[20] terhelt1 I. r. vádlott felszólalásában azt emelte ki, hogy abban az időben a szerszámai valóban eltűntek, azonban később hiánytalanul megkerültek. Nem volt oka a sértettet bántalmazni, sértett rendkívül befolyásolható ember, vallomásaiban sok ellentmondás van. Sem egyedül, sem vádlott társaival nem követett el bűncselekményt a sértett sérelmére.

[21] terhelt2 II. r. vádlott a felszólalásában kizárólag azt hangsúlyozta, hogy bűncselekményt nem követett el.

[22] terhelt3 III. r. vádlott azt hangsúlyozta, hogy haragban van terhelt1 I. r. vádlottal, ez lehet az oka, hogy azt mondta rá, hogy bűncselekményt követett el.

[23] A vádlottak az utolsó szó jogán mindhárman egybehangzóan felmentésüket kérték.

[24] Az ellentétes irányú fellebbezések közül a Fővárosi Ítéltábla kizárólag az ügyésznek a súlyosabb minősítést és a vádlottak büntetésének súlyosítását célzó fellebbezését találta alaposnak.

[25] A másodfokú felülbírálat terjedelme tekintetében az ítéltábla megállapította, hogy az a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései, valamint a Be. 750. § (4a) bekezdése értelmében az mindhárom vádlott tekintetében teljeskörű. A fenti rendelkezések kimondják, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálja. Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását a bíróság arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

[26] Bár terhelt I. r. vádlottal szemben részben távollétében folyt az eljárás, őt a rendelkezésre álló adatok szerint 2022. május 6. napján elfogták és letartóztatását még az elsőfokú bíróság a rendelte el. E tényre tekintettel megalapozottan hivatkozott az ügyész a Be. 750. § (4a) bekezdésében megfogalmazott rendelkezésre, amely szerint a távollevő terhelttel szemben folytatott eljárásban a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

[27] A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat megtartva folytatta le az eljárást. A fiatalkorúakra vonatkozó eljárási szabályokat is megtartotta, hiszen a fiatalkorú vádlott terhére rótt bűncselekményt a törvény két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni, így a Budapest Környéki Törvényszék mindvégig egy hivatásos bíróból és két pedagógus ülnökből álló tanácsban járt el a Be. 680. § (1) bekezdésének a) pontja, és (2)-(5) bekezdései szerint. Az elsőfokú bíróság megtartotta mindazon eljárási szabályokat is, amelyeket a Be. CI. Fejezete a távollevő terhelttel szemben lefolytatott eljárásban megkíván. Az iratokból megállapítható, hogy terhelt I. r. vádlott bírósági szakban történt szökését követően az elsőfokú bíróság a Be. 432. § (1) bekezdésének b) pontja alapján elfogatóparancsot bocsátott ki, majd ennek eredménytelenségét követően – az ügyészi indítvány beszerzése után – a Be. CI. Fejezetében írtak szerint folytatta le az eljárást. Egyéb tekintetben is az állapítható meg, hogy a törvényszék megtartotta mindazokat az eljárási szabályokat, amelyek a bizonyítás törvényességére vonatkoznak. Az eljárás résztvevői a jogaikat maradéktalanul gyakorolhatták, a védekezéshez és a védelemhez való jog nem csorbult. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló és az általa beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben is megvizsgálta, egybevetette, majd ezeket értékelve mérlegeléssel állapította meg a másodfokú eljárásban is irányadó történeti tényállást. Számot adott arról, hogy a vádlottak védekezésével, tagadásával szemben miért sértett sértett tanú nyilatkozatait fogadta el ítélezése alapjául, amelyeket számos egyéb rendelkezésre álló bizonyíték úgy, mint az okirati bizonyítékok és nem utolsósorban az ügyben releváns tanúvallomások, valamint szakértői vélemények is alátámasztottak, kiegészítettek. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét maradéktalanul teljesítette, számot adott arról a logikai gondolatmenetről, amelynek eredményeként eljutott arra a következtetésre, hogy a vádlottak büntetőjogi felelőssége kétséget kizáróan megállapítható. A törvényszék a szükséges mértékben megindokolta azt is,

hogy az eljárás során felmerült néhány egymásnak ellentmondó tényadat közül, melyeket és miért fogadott el valónak, és azt is megfelelően indokolta, hogy a terheltek számára alibit biztosítani igyekvő hozzátartozók vallomását miért nem fogadta el az ítélezése alapjául. Az ítéltábla osztotta az ügyészi álláspontot a tekintetben, hogy a vádlottak felmentésére csak eltérő tényállás megállapítása mellett lenne lehetőség, amelyre azonban nem kerülhetett sor, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete alapvetően megalapozott volt a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében.

[28] A törvényszék ítélete azonban egy kisebb részben megalapozatlan volt a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja értelmében, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg a testi épség elleni bűncselekmény tekintetében. Az ügy előzményéhez tartozik, hogy a Pest Megyei Főügyészség FK.366/2019/11-I. számú vádirata szerint a vádlottak a Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés bűntettének kísérletét valósították meg sértett sértett sérelmére. Az elsőfokú bíróság a vádlottak bűnösségét a Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés bűntettében állapította meg. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként helyesen és megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a sértettnek okozott sérülések gyógytartama egyenként és összességükben - az első alkalommal kifejtett bántalmazás következtében - nyolc napon belüli volt. Helyesen állapította meg továbbá azt is az ítéletének [61] bekezdésében, hogy a bántalmazás következtében a sérülésekkel összefüggésben a sértettnél életveszélyes állapot sem közvetlen, sem közvetett formában nem alakult ki. A történeti tényállás e helyen azzal egészítendő ki, hogy az életveszélyes sérülés kialakulásának reális veszélye sem állt fenn.

[29] A tényállásnak a fentiekkel történő kiegészítését indokolják az elsőfokú bíróság által részletességben alapossággal lefolytatott szakértői bizonyítás adatai, amelyekből azt szükséges kiemelni, hogy a szakértők egybehangzóan nyilatkoztak, miszerint a sértett bántalmazásának különleges módjai – különösen a felakasztása, majd levágása – nem hoztak létre olyan helyzetet, amely reálisan az életveszélyes állapot bekövetkeztével, vagy a halál bekövetkezésének reális lehetőségével jártak volna. E kiegészítésekre a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján kerített sort a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján.

[30] A másodfokú eljárásban fogatosított bizonyítás alapján az elsőfokú ítélet [41] bekezdésében írt tényállást és a [155] bekezdés szerinti ténymegállapítást továbbá kiegészíti azzal, hogy terhelt2 II. r vádlott felvételének sikeresen elkészültére nincs adat.

[31] A fenti kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság ítélete immár teljesen megalapozottá és felülbírálatra alkalmassá vált.

[32] Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen következtetett az I-III. r. vádlottak bűnösségére, azonban a terheltek emberi szabadság elleni bűncselekményét tévesen minősítette személyi szabadság megsértése bűntettének.

[33] A Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontja értelmében, aki mást személyi szabadságától a) erőszakkal, illetve az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel vagy b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapotba helyezésével vagy ilyen állapotát

kihasználva megfoszt, és szabadon bocsátását követelés teljesítésétől teszi függővé, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A fenti törvényhely (3) bekezdésének b) pontja értelmében a büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberrablást különösen súlyos hátrányt okozva követik el.

[34] Az elsőfokú bíróság az általa megvizsgált bizonyítékok alapján egyebekben megalapozottan, hiánytalanul és helyesen állapította meg az irányadó történeti tényállást, azonban a jogi minősítés során téves következtetésre jutott, amikor a vádlottak cselekményét mindössze a Btk. 194. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés c) és f) pontjai szerint minősülő, a sértett sanyargatásával, felfegyverkezve elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének minősítette. Az elsőfokú ítélet erre vonatkozó jogi indokolása értelmében ([165]-[176] bekezdések) az emberrablás összetett bűncselekmény, megvalósulásához szükséges egymással okozati összefüggésben mind az eszköz-, mind a célcselekmény. Az elsőfokú bíróság maga is arra következtetésre jutott, hogy az irányadó tényállás alapján az nem kétséges, hogy a vádlottaknak az a magatartása, hogy a sértettet bántalmazták, majd az autóhoz vonszolták később pedig terhelt I. r. vádlott lakóhelyéhez vitték, személy szabadságtól megfosztásnak minősül. Ugyanakkor a törvényszék az emberrabláshoz szükséges elkövetési magatartás második elemét nem látta megállapíthatónak a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként, mert álláspontja szerint nem lehetett megállapítani, hogy a követelés érvényesítése érdekében tartották fogva a sértettet és szabadon bocsátását e követelés teljesítésétől tették függővé. Az elsőfokú bíróság részletesen foglalkozott azzal, hogy az emberrablás elkövetése során a követelésnek milyen tartalmi lehetnek, valamint azzal is, hogy a cél-eszköz viszonyának kell fennállnia a cselekmények között. Ezzel szemben arra a következtetésre jutott, hogy a tényállásban rögzítettek szerint terhelt I. r. vádlott részéről elhangzott azon kijelentések a sértett felé, hogy „megdöglik, meg fog halni”, illetve „ha nem fog válaszolni, meg fog döglöni”, továbbá, hogy „meg kell haljon, ha nem mond igazat” mind olyan kijelentések, amelyek nem tartalmazzak, nem fejeznek ki követelést, ezért tehát nem alkalmasak az emberrablás megállapítására.

[35] A másodfokú bíróság nem osztotta az elsőbírői álláspontot. A tényállás megállapítása, felderítése során a vádlottak szándékára rendszerint az általuk végrehajtott cselekményekből és az általuk tett kijelentésekből lehet megalapozott következtetést levonni. Erre vonatkozóan az elsőfokú bíróság a történeti tényállásban azt rögzítette, hogy terhelt I. r. vádlott számon akarta kérni sértett sértettét, hogy ki lopta el tőle a szerszámain, és erről a vádlott társai is tudomással bírtak (elsőfokú ítélet [37] bekezdése). A törvényszék az ítélete [38]-[39] bekezdéseiben azt is megállapította, hogy azért, hogy a vádlottak meg tudják, hogy ki tulajdonította el az I. r. vádlott szerszámain, a sértettet bántalmazták, majd erőszakkal az I. r. vádlott élettársának tulajdonát képező gépkocsiba ültették. Az ítélet [40] bekezdése azt rögzíti, hogy útközben az I. r. vádlott többször is közölte a sértettel, ha nem válaszol, megdöglik. Az ítélet [42] bekezdésében a törvényszék azt rögzítette, hogy amikor megérkeztek az I. r. vádlott lakóhelyére és a sértettet a kazánházba cipelték, sértett megkérdezte, hogy miért teszik ezt vele, az I. r. vádlott pedig válaszul azt kérdezte, hogy ki lopta el a dolgait. Végezetül – de nem utolsósorban – lényeges mozzanatként állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy terhelt I. r. vádlott egy feszítővassal fenyegetve közölte azt is a sértettel, hogy meg fog halni, ha nem mond igazat (elsőfokú ítélet [43] bekezdés).

[36] Az ítéltábla álláspontja szerint téves a vádlottak magatartását kétszeresen minősülő személyi szabadság megsértése büntetteként értékelni. Az állandóan követett gyakorlat értelmében az emberrabláshoz megkívánt követelés tényállásszerűnek minősül, ha arra

irányul, hogy annak címzettje vagy harmadik személy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön. Az emberrablás büntetése tekintetében bármely követelés alkalmas lehet a bűncselekmény megállapítására. Osztotta a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltakat a másodfokú bíróság abban is, hogy a törvényszék lényegében figyelmen kívül hagyta azt az ítélkezési gyakorlatban már hosszabb idő óta elfogadott gyakorlatot, amely szerint a szabadon bocsátás követelés teljesítésétől történő függővé tétele akár ráutaló magatartással is megvalósulhat, amennyiben az a sértett számára egyértelmű jelentéstartalmat hordoz. Ilyen tartalmú döntés olvasható a BH.2013. évi 262. szám alatt közzétett eseti döntésben. E szerint nem szükséges, hogy a sértett vagy passzív alany irányába konkrét verbális követelés hangozzék el, hanem elegendő, ha a sértett a konkrét körülmények alapján tisztában van azzal, hogy a követelés teljesítése nélkül nem nyerheti vissza személyi szabadságát.

[37] Az elsőfokú bíróság által megalapozottan és helyesen rögzített tényállásból az állapítható meg, hogy a vádlottak azt követelték sértett sértettől, hogy mondja meg nekik, ki lopta el terhelt1 I. r. vádlott szerszámain, ha pedig nem mond igazat, akkor meg fog halni. Ilyen körülmények között a sértett szükségszerűen azt a következtetést vonta le, hogy ha nem teljesíti a vádlottak követelését, fogva tartásából mindaddig nem szabadulhat és akár az életét is elvehetik. Szükséges megjegyezni, hogy az adott helyzetben a sértett a saját halálának a lehetőségével megalapozottan számolhatott, hiszen egyértelmű volt számára az őt ért kitartó bántalmazás minőségét tekintve, hogy adott esetben az életét is vesztheti. Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla a vádlottak emberi szabadság elleni bűncselekményét a Btk. 190. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő különösen súlyos hátrányt okozva elkövetett emberrablás büntettének minősítette.

[38] Ez utóbbi minősítő körülmény kapcsán arra mutat rá az ítéltábla, hogy a sértett folyamatos, rendkívül durva bántalmazása, életveszélyes fenyegetése és megalázása olyan körülmények, amelyek aggálytalanul megalapozzák a bűncselekmény súlyosabb minősítését. E szempont vizsgálata során nem hagyható figyelmen kívül, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített tényállásban konkrét és egyértelmű adatok vannak az elhúzódó bántalmazásra, a sértett felakasztására és megalázására, amely körülmények szükségképpen megalapozzák az említett minősítő körülmény megállapítását.

[39] A bűncselekmény minősítésének megváltoztatása mellett szintén változtatásra szorult a vádlottak elkövetői minősége is. Az irányadó tényállás alapján az állapítható meg, hogy sértett sértett személyi szabadságától megfosztása érdekében az erőszak alkalmazásában terhelt2 II. r. és terhelt3 III. r. vádlottak is tevőlegesen részt vettek, ezért ők nem bűnsegédei, hanem társtettesei az emberrablás büntettének. Az elsőfokú bíróság az ítélete történeti tényállási részében megállapította, hogy a gépkocsiból kiszálló terhelt2 II. r. és terhelt3 III. r. vádlottak azonnal bántalmazni kezdték a sértettet oly módon, hogy még egyikük előlről átkarolta és lefogta sértettet, addig a másik hátulról fejen ütötte, amitől a sértett a földre esett. Később a földön fekvő sértettet mindhárom vádlott tovább ütlegette, rugdosta, miközben azzal fenyegették, hogy „megdöglük, meg fog halni” (elsőfokú ítélet [38] bekezdés). Az imént részletezeteken túlmenően az emberrablás elkövetése során tanúsított aktív II. és III. r. vádlotti magatartásokra vonatkozó megállapításokat tartalmaznak az elsőfokú ítélet [39], [43] és [45] bekezdései, amelyek alapján megállapítható, hogy a II. és III. r. vádlottak az emberrabláshoz szükséges erőszakban és fenyegetésben tevőlegesen is részt vettek, abban kifejezetten aktívan közreműködtek.

[40] A Btk. 20. § (3) bekezdése értelmében társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg. Figyelemmel arra, hogy a fentebb kifejtettek értelmében a sértett személyi szabadságától megfosztása érdekében az erőszak alkalmazásában terhelt² II. r. és terhelt³ III. r. vádlottak is tevőleges magatartást tanúsítottak, az emberrablás büntettének nem bűnsegédei, hanem társtettesei voltak. Ilyen tartalmú döntés látott napvilágot az EBH.1999/3. szám alatt közzétett elvi bírósági határozat IV. pontja alatt is.

[41] Összességében tehát a vádlottak által sértett sértett sérelmére megvalósított emberi szabadság elleni bűncselekményt az ítéltábla a Btk. 190. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő különösen súlyos hátrányt okozó emberrablás büntettének minősítette, amelyet mindhárom vádlott társtettesként követett el a Btk. 20. § (3) bekezdésében megfogalmazottakra figyelemmel. Helyesen minősítette ugyanakkor az elsőfokú bíróság a vádlottak cselekményét a Btk. 164. § (1), (3) bekezdése szerinti testi sértés büntettének, továbbá terhelt¹ I. rendű vádlott cselekményét a Btk. 278. § (1), (2) bekezdése szerinti folytatólagosan elkövetett kényszerítés hatósági eljárásban büntettének.

[42] Nem értett egyet a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség indítványának azon részével, amely szerint az elsőfokú bíróság által egyébként helyesen megállapított és ezáltal a másodfokú eljárásban is szükségképpen irányadó történeti tényállás alapján a vádlottak büntetőjogi felelősségét meg kell állapítani a Btk. 219. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti minősülő személyes adattal visszaélés vétségében is.

[43] A Btk. 219. § (1) bekezdése értelmében, aki a személyes adatok védelméről vagy kezeléséről szóló törvényi vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott rendelkezések megszegésével haszonszerzési célból vagy jelentős érdeksérelmet okozva a) jogosultalanul vagy a céltól eltérően személyes adatot kezel, vagy b) az adatok biztonságát szolgáló intézkedést elmulasztja, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[44] E bűncselekmény háttérjogszabályát az információs rendelkezési jogról és az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény adja, amelynek 3. § 10. pontja kimondja, hogy az adaton végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így különösen hang-vagy képfelvétel készítése adatkezelésnek minősül. A megfogalmazásból kétséget kizáróan megállapítható, hogy a személyes adattal visszaélés bűncselekményének elkövetője nemcsak az a személy lehet, aki a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szerinti adatkezelő fogalmának megfelel, hanem bárki, aki az e törvényben meghatározott adatkezelést végez. Ilyen tartalommal foglalt állást a Kúria az 1/2012.BJE. számú jogegységi határozatában, illetve ilyen tartalmú eseti döntést tartalmaz a BH.2012. évi 87. szám alatt közzétett határozat. Korábban a bírói gyakorlat nem volt egységes abban, hogy a bűncselekményt bárki elkövetheti-e, vagy csak az, aki a törvény szerint adatkezelőnek minősül. Ezt a problémát oldotta meg a Kúria a fent megjelölt jogegységi határozatában, így ma már egységesnek mondható a gyakorlat abban, hogy a bűncselekmény alanya bárki lehet, aki adatot kezel. E körülmény megalapozná ezért a fellebbviteli főügyészség indítványát, azonban az ítéltábla álláspontja szerint e bűncselekményt mégsem lehetett a vádlottak terhére megállapítani. Az okirati bizonyítékok

szerint a terheltektől lefoglalt telefonokon a nyomozó hatóság nem találta meg a bűncselekményt megörökítő felvételeket, ezért a másodfokú bíróság álláspontja szerint a bűncselekmény tényállási elemének bizonyítására nem került sor. Az e körben folytatott bizonyítás szakaszai a következő tények megállapíthatóságát célozzák:

1. a felvétel sikeres elkészítése, létrehozása megtörtént-e;
2. az adatkezelés tényének megállapítása (a 2011. évi CXII. törvény szerint);
3. haszonszerzési célzat vagy jelentős érdeksérelem megállapítható-e?

[45] Nincs adat arra – rögzített anyag hiányában -, hogy a felvétel egyáltalán sikeresen elkészült volna, amennyiben igen, azt bárhol, bármikor, bármilyen célra felhasználták volna, esetleg elküldték volna más személynek vagy nyilvánosságra hozták a közösségi média bármely felületén, avagy erre irányuló szándékuk lett volna. A felvétel hiányára tekintettel így arra sem merült fel adat, hogy az anyagot egyáltalán kezelték volna a vádlottak, avagy terhelt² csupán imitálta a felvétel készítését ugyanis még e körülmény sem zárható ki teljes bizonyossággal, miként az sem, hogy a felvétel elkészültének nem volt-e, illetve lehetett-e technikai akadály? Az előbbieket szerint a felvétel személyiségi jogot sértő voltára kézzel fogható bizonyítékot nem sikerült fellelniük az ügyben eljáró hatóságoknak. Mindazonáltal a sértett alapvetően és legnagyobb részt következetes vallomásai alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a II. rendű vádlott végzett rögzítő tevékenységet, ezen a ténymegállapításon a másodfokú bíróság csupán annyit változtatott, hogy a felvétel hiányában nincs adat annak sikeres elkészültére, így egyáltalában az adatkezelésre sem. A jelentős érdeksérelem okozása már csak ezért sem volt megállapítható, a haszonszerzési célzat pedig fel sem merült a történeti tényállás szerint. Nem lehetett tehát arra a következtetésre jutott, hogy e két tényállási elem megállapítható lenne. Mindezek alapján a tényállási elem bizonyítottságának hiányában nem látott módot a másodfokú bíróság a vádlottak bűnösségének megállapítására az emberi méltóság elleni bűncselekményben.

[46] A fellebbviteli főügyészség által felhívott Fővárosi Ítéltáblai határozat (2.Fkf.123/2022/19.) azonban jelentősen eltér a jelen ügyben megállapított tényállástól, mert abban a vádlottak a sértett bántalmazásáról és megalázásáról készült felvételeket egyrészt egymásnak küldték el, másrészt baráti körben terjesztették és nem utolsósorban a világhálóra is feltették, amivel biztosították azt a lehetőséget, hogy a cselekmény a nagy nyilvánosság számára is elérhető legyen, amellyel a sértett további megszegényítése volt a céljuk. Ehhez képest jelen ügyben a bántalmazás módja mellett lényegében nem jut jelentőséghez az a tény, hogy a II. rendű vádlott egyáltalán sikeresen felvételt tudott-e készíteni sértett fogva tartásáról. Ennek okszerű következményeként az ítéltábla – tényállási elem bizonyítottsága hiányában – nem látta megállapíthatónak a személyes adattal visszaélés vétségét.

[47] A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen tárta fel a vádlottak javára szóló enyhítő és a terhükre értékelendő súlyosító körülményeket, azonban azok – elsősorban a terhükre megállapított legsúlyosabb cselekmény minősítésének megváltoztatása miatt – több helyen pontosításra, illetve kiegészítésre szorulnak. A súlyosító körülmények közül mellőzte az ítéltábla a személyi szabadság megsértése büntetettének többszörös minősülését tekintettel arra, hogy a vádlottak cselekményét a rendelkező részben

megjelöltek szerint emberrablás büntettének minősítette. Jelentős nyomatékkal értékelte ugyanakkor súlyosító körülményként az ítéltábla a vádlotti magatartások vonatkozásában, hogy az egész cselekménysort figyelembe véve kifejezetten gátlástalan, szenvtelen elkövetési módot választottak, a sértettet hosszú időn keresztül kínozták akként, hogy a legkisebb szánalmat vagy együttérzést tanúsítottak volna iránta. Mindebből a vádlottak személyében rejlő fokozott társadalomra veszélyességre vont következtetést a másodfokú bíróság. A súlyosabb minősítésre tekintettel a kiszabható büntetés felső határa 25 év szabadságvesztés az I és II. rendű vádlottakkal szemben. Az ítéltábla álláspontja szerint ezért az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztések nem alkalmasak a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok elérésére, ezért a másodfokú bíróság mindhárom vádlott büntetését súlyosította. Így terhelt1 I. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 10 évre, terhelt2 II. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 6 évre, míg terhelt3 III. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 3 év 6 hónapra súlyosította, mert ilyen büntetési tartamok mellett látta elérhetőnek a generál-és a speciálpreventív büntetési célokat.

[48] A Btk. 37. § (3) bekezdés a) pontjának ad) alpontja értelmében a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata fegyház, ha a három évi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztést – többek között – az emberrablás súlyosabban minősülő esetei [Btk. 190. § (2)-(4) bekezdés] miatt szabták ki. A minősítés változás szükségszerűen eredményezte, hogy terhelt1 I. r. és terhelt2 II. r. vádlott szabadságvesztésének végrehajtási fokozata fegyház. A súlyosabb minősítés terhelt3 III. r. vádlott szabadságvesztésének végrehajtási fokozatát nem érintette, mert az a fiatakorúakra vonatkozó speciális anyagi jogi rendelkezésekre tekintettel mindenképpen fiatakorúak börtöne.

[49] A másodfokú bíróság a hosszabb tartamú szabadságvesztésekhez arányosítva mindhárom vádlott esetében szintén súlyosította a közügyektől eltiltás mellékbüntetést is a Btk. 62. § (1) bekezdésében meghatározott keretek között.

[50] terhelt1 I. r. vádlott letartóztatását 2022. május 5. napján elrendelte az elsőfokú bíróság, ezért az ítéltábla a fent megjelölt dátumtól a mai napig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította a Btk. 92. § (1) bekezdése és (2) bekezdései alapján.

[51] Az elsőfokú ügydöntő határozat meghozatalát követően terhelt1 I. r. vádlottnak az elfogatóparancs alapján történt bíróság elé állításával kapcsolatban 15.300 forint bűnügyi költség merült fel, amelyről a másodfokú bíróság megállapította, hogy azt az I. r. vádlott köteles viselni a Be. 574. § (1) és (4) bekezdései alapján.

[52] A másodfokú bíróság az elsőbírói döntés óta eltelt változásokra tekintettel rögzítette ítéletében terhelt2 II. r. vádlott jelenleg érvényes személyazonosító okmányának számát, illetve pontosította terhelt3 III. r. vádlott tartózkodási helyét.

[53] A bűnösnek kimondott vádlottakat az ítéltábla külön-külön kötelezte a másodfokú eljárásban a terhükre felmerült bűnügyi költség viselésére a Be. 613. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a Be. 574. § (1)-(2) és (4) bekezdéseiben írtakra is.

[54] Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására a Be. 606. § (1) bekezdése alapján került sor, míg a törvényszék ítéletének törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdésének felhívásával hagyta helyben az ítéltábla.

Budapest, 2022. év november hó 3. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. terhelt1 vezetékeve Nándor s.k. előadó bíró,
Dr. Lőrinczy terhelt2 keresztnéve István s.k. bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 4.Fkf.42/2021/100. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Fkf.254/2022/9. számú ítéletében írt változtatásokkal terhelt1 I. rendű, terhelt2 II. rendű, valamint terhelt3 III. rendű vádlottak tekintetében 2022. év november hó 3. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2022. év november hó 3. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.

a tanács elnöke